

Nu siger den ærede Rigsdagsmand fuldkommen rigtigt: Om ogsaa vi give denne Lov, saa kan Monarchiet give en Lov, der staaer stik imod den, og saa er den Lov, vi give, for Intet at regne. Men hvad i al Verden nytter det her at vedtage Love, som vi iforveien vide ere afhængige af en anden Forsamlings Lov? Skulle vi have en Lov, som staaer imod Monarchiets Lov, og som i det Dieblit, Monarchiet fremtræder og gjør sin Ret gjældende, bliver til Intet? Er det ikke at gjøre et i allerhøieste Grad fortvivlet Forsøg paa at gribe Anliggende, der ikke vedrøre os? Vi sige, naar den, der endelig skal bestemme, tager en anden Bestemmelse, saa underordne vi os, men hvad bethyder det? Den ærede Rigsdagsmand siger: „Seg vil ikke paa nogen Maade ophøje en særlig Lov til at gjælde imod en fælles Lov, men jeg vil søge at forhindre, at ministerielle Rescripter, den ministerielle Vilkaarlighed, det ministerielle Lune kunde foretage Forandringer i Hærplanen, som vilde have Indflydelse paa Mandstabet.“ Opnaaer den ærede Rigsdagsmand nu dette? Nei ingenlunde. Det er vistnok ganske i sin Orden, at Hovedpunkterne i Hærplanen blive betragtede som en Lov, der ikke kan forandres uden ved Lov; men kunne vi gennemføre det? Sæt at Fællesforsamlingen ikke gaaer ind paa denne Ansøelse, sæt at den — vistnok fuldkommen urigtigt — betragter den som en administrativ Foranstaltning, hvorover Ministeriet kunde raade, saaledes at det i enkelte Tilfælde gjorde Forandring deri, ja da har den ministerielle Ansvarlighed overfor os Intet at bethyde. Eller lader os sætte, at Fællesforsamlingen betragter Hærplanen som en Lov, men Ministeriet overtræder denne Lov, hvem kræver da til Ansvar? Ere vi Herrer over at sætte Krigsministeren under Tiltale for at have overtraadt en Fælleslov; nei, det er en anden Forsamling, der maa træde til og kræve Ansvar et fyldestgjort, og det er en anden Rigsret — ikke Kongerigets Rigsret — der afgjør, hvorvidt et Brud er sket eller ei. Altsaa: det, den ærede Rigsdagsmand vil naae, kan han ikke naae; det var maastee ønskeligt, om han kunde naae det; men han kan ikke, fordi der til enhver constitutionel Ret maa svare en ministeriel Ansvarlighed, og denne

ministerielle Ansvarlighed ligger det ikke indenfor denne Forsamlings Omraade at haandhæve. Dette forekommer mig er saa klart som Dagen, og det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand vel kan have havt Anledning til at fremkomme med sit Forslag og udtale sig varmt og stærkt for den Tanke, der ligger til Grund derfor; men at han da ogsaa maa finde sig tilfredsstillet ved, at han har vundet Majoritet for denne Ansøelse, og fremtræde og sige: „Det er det Høieste, jeg kan naae, videre kan jeg ikke komme“. Vilde vi sige: Vi ere Herrer over dette Anliggende, da kunne vi gaae et Skridt videre og sige: Her er Tale om Udskrivningen af en personlig Skat, men vi tage ogsaa de andre Skatter med og sige: Vi give saa og saa store Bidrag til Monarchiet, men vi ville bestemme, hvorledes dette Bidrag skal anvendes; saaledes og ikke anderledes maa man anvende de Midler, det vil f. Ex. ikke være tilladt for Monarchiets Ministre at anvende Midlerne til Opførelse af Fæstninger og deslige. Men hvad da: Monarchiet tager Pengene, anvender Pengene, og vor Bestemmelse staaer naturligviis aldeles ugyldig; thi er der begaaet et Rettsbrud, er Ansvarligheden der, men den ligger hos Monarchiets Ministre og ikke hos vore Ministre. Det er klart, at vi paa denne Maade aldeles ville sønderlemme det overordentlig indviklede Statslegeme, vi have; Fællesmagten er ikke saa stærk nu, at vi skulle søge at rapse til os, hvad vi kunne faae, og som vi dog ikke kunne bevare. Lad os holde os indenfor vore Grændser for at være stærke, hvor vi kunne være det; vi maae føle, at vi knække for Alting Kongerigets Magt, og ikke de andre Landes, ved at gjøre Overgreb og ved at vise Veien til disse Overgreb.

Møllen: Da jeg i forrige Sessjon i Forening med et andet æret Medlem (R. Petersen) ved Værnepligtslovens Behandling tillod mig at stille det Forslag, som der nu ved Forslaget under Nr. 12 er Spørgsmaal om at forandre, da skete det for at lovliggjøre Noget, som hidtil havde fundet Sted, skjøndt ulovligt; — jeg skal nærmere forklare dette. Den ærede Rigsdagsmand for Høstet Aants 5te Valgkreds